

Nøkur orð við ársskiftið 1965-1966

Eitt signað og eydnubrandi nýr vil eg ynskja öllum, og góða framgöngd við tí sosialdemokratiska politikkinn, tá ið nú brátt lögtingsval verður.

Serstakliga íbúgarar í Suðuroy seta sína vón til at fáa sosialdemokratiskan meiriluta á tingi. Meira um alt tilikt seinri.

Ongastaðni er skilið so vána-ligt sum her um leiðir, og onga staðni fóla fólk seg meira svikin av hesum núsitandi landsstýrinum enn her; tí ongastaðni fingi fólk so stór lyftir sum her; tí frammanundan seinasta lögtingsvali gingu tjóðveldismenn fram við strondini í Vági og peikaðu og sögdu, hvar ið tað stórvirknið skuldi standa, sum hitt almenna fór at seta á stovn, um tjóðveldismenn fóru at sleppa inn í landsstýrið aftaná valið í 1962. Hvat hendi? Ja, slíkt og mikið annað koma vit aftur til seinri.

Um 1966 kann ikki nógv verða sagt á hesum sinni, tí um hetta árið vita vit onki enn. Men um 1965 kann verða sagt mikið meira enn tað, sum kann rúmast í eini vanligari blaðgrein.

Í syðra helmingi av Suðuroy er nú ongin lækni og eingin prestur. Sjálvt um hetta ikki hevur við vinnulivið at gera, skal eg nevna hetta nú um nýársleitið. Danir eru vanir at siga: »Det ene med det andet«.

Ja, soleiðis er eitt sum annað. Hópur av føroyskum læknum og prestum taka prógv í Danmark á hvørjum ári. — Hvar eru teir? — Ja, ein má spyrja, tí ofta frætta vit frá teim sokallaðu »asfalt føroyingum«, sum siga seg onki at vilja hava við Danir ella Danmark at gera. Ein skuldi tí trúð, at hesir eru so góðir føroyingar og so góðir við Føroyar, at teir leitaðu sær heim aftur og tóku við starvi her á landi; men so er ikki — nei — tvorturimóti. Hetta er eitt av teim mongu prógvum um, hvussu mikið — nei hvussu LITID høpi, ið er í teim stóru orðum um, hvussu góðir føroyingar slíkir menn eru. Nei, teim somir betur at syngja um »Dejlige Danmark« og »Det er et yndigt land« og aðrar tilíkar sangir.

So er eitt sum annað. Nú skal tað sokallaða »sjálfstýrislandsstýrið« gera okkurt, áðrenn tess tíð er heilt komin at enda. Ja, okkurt skal tað verða, og tí verður postverkið nú yvirtikið. Løgmaður segði í nýársroðu síni, at hetta vildi føra tað við sær, at øll brøv, sum føroyingar senda, skulu verða postað við føroyskum frimerkjum. Ja, hetta er alt í lagi. Men onki forðar okkum í at hava føroysk frimerki, sjálvt um postverkið ikki er ella verður yvirtikið. Eisini er at spyrja, hví sjálfstýrissgarparnir ikki áður hava

yvirtikið postverkið? Hvi skal tað yvirtakast í síðstu lotu, áðrenn lögtingsvalið verður? — Hetta kemur av tí, at postverkið verður dýrt fyri føroyska landskassan og kemur at føra tað við sær, at bæði tollur og skattur verða at hækka munandi, og hesar byrðir skulu ikki verða lagdar á fólk, fyrr enn lögtingsvalið er farið afturum.

Við øðrum orðum er tað veruleiki, at veljararnir skulu ikki fóla trýstið av toll- og skattabyrðunum fyrr enn aftaná lögtingsvalið — altso fyrst skulu

fólk velja og so fáa sviðan aftan á. Faa teir somu maktina aftur, so stóða teir aftur, innlitt tætt áðrenn lögtingsval verður næstu ferð, kanska í 1970. Tá beint frammanundan valinum yvirtaka teir so skulan og kanska okkurt annað.

Skatta- og tollbyrðurnar koma eisini tá á sama hátt sum hesa ferð. Fólk skulu fyrst sleppa at seta kross á valseðilin, áðrenn sviðin kemur. Onkur fer tá at siga: væl gagnist fólk, sum er so býtt at lata seg lokka at velja slíkar menn, sum lura við

toll- og skattabyrðunum, innlitt valið er yvirtaðið.

Vit javnaðarmenn royna fram vegis at varsköva Føroya fólk nú í góðari tíð, og vit vóna, at øll fáa eyguni upp og siggja, hvussu illa tey verða viðfarin av núsitandi landsstýri. So fer vónandi maður av hús komandi heyst at seta kross á vallista javnaðarmanna til gleði og gangs fyri Føroya fólk og land.

Við hesum ynskja vit gleðiligt nýr og alt gott í komandi tíðum.

J. H. Danbjørg.

»SILKIENNI«

Vestmanna — tlf. 145

FRAMLEIÐIR: Døgurðamat - desertir - salatir og annan viðskera

KLIPP UT - KLIPP UT - KLIPP UT

Hygiejniskar vørur

12 x 3 STK. »HYMO LUXUS« KR. 12.-

30 STK. »HYMO« Í POSUM KR. 6.-

+ postgjald 0,80 — tikið verður ímóti frimerkjum.

✕ BETRI VØRA FINNST IKKI! ✕

NAVN:

BÚSTAÐUR:

SPECIAL-IMPORTEN

Landemærket 7 - København K. - Byen 2026 - Postkonto 4018

var stórus vandi fyri alduni frá gosoygni.»

Eitt stutt bil stardi umboðsmaðurin við tónum eygum út yvir Kyrrahavið, hugandi veldiga, framfossandi vatnmúrinn; eisini har hevði hann sigrað.

Við eynabrá sum rokin herforingi, ið fróist um vinninguttan blóðspell, helt hann fram: »Eisini hesum bestu vit«.

Hann hevði sagt tað, hann ætlaði; hann reistist og helt, at nú var liðugt, og at vit skuldu fara. Men David teskaði mær í oyra uppá enskt: »Spyr hann, um øll sluppu burtur«.

Eg spurdi.

Tá datt úr umboðsmanninum: »Melanesar hövdu illbata av tí. Onkur niðurarvað søgn um gamalt gos. Teir biðaðu ikki eftir okkum. Teir fóru við egnu hólubátum sínum«.

»Og hini?«

»Tað havi eg longu sagt tygum. Niðursetufólkið fór.«

Sáttliga spurdi David hann: »Skilji eg tygum rætt at eingin var eftir?«

Umboðsmaðurin gekk at durunum, so vendi hann sær á og

hugdi sorgarbundin at Davidi:

»Segði eg tað?«

»Nei, umboðsmaður, tað gjørdi tygum ikki. Hvat hava tygum at siga mær?«

»Fýra manns vóru eftir á oynni«.

»Hví?«

»Teir gjørdi tað av egnum frium vilja. Beint ímóti ætlanmini. Teir vildu heldur fara aftur á sjúkrahúsið.«

»Hvørjir vóru teir?« spurdi David lágmeittur.

»Ein irskur pater Doonan. Og teir triggir brotsmenninir.«

Og so svann mál hansara burt í hesa ræðandi tøgna — og aftur teskaði hann tungliga, sum at hann vildi reinsa seg: »Eingin kann gera mær nakað fyri hetta. Teir vóru varir við vandan. Eg havi skrivað yvirvoldini um hetta.«

Eg vendi mær móti Davidi og segði kvatliga: »Hvat er hetta fyri nakað?«

»Hevur tú ikki vurnast tíð fyrr? Tey ganga øll tyngd av trega.«

»Ja, men hvat býr undir hesum?«

»Hvi spyr tú meg, eg eri bert teknari. Tala við tey. Gev teimum okkurt afturfyr, so fær tú nokk alt at vita.«

»Hesin faðir Doonan og teir triggir« eg fekk meg ikki til at siga brotsmenn, tað var so látturligt í samband við ein prest, »hvussu hevur tú fingið frænir av hesum?«

»Hvussu ber hundur seg at við at snodda revin? Við nasunum«. Knappliga flenti David: »Vil tú siggja teir?« spurdi hann, og eg gløddi býtliga at honum, meðan eg sá fyri mær, hvussu oyggin lá í seinastu kveppingunum og bein teirra fýra bránaðu burtur í einki.

Hvat var tað, hann talaði um? »Eg havi fingið so mikið at vita, at eg havi eina hómung um teir, segði David og tók úr bók síni fýra leysliga teknadar myndir. »Summi av teim bjargaðu eru um at fáa vána samvitku. Tey eru farin at siga frá. Tey hava enn tá hjálpt mær at fáa hetta at líkast. Og tey siga, at hetta líkast reiðiliga væl.« Hann rætti mær fyrstu myndina.

Eg sat og stardi at einum rundum blóðskortadum andliti við stuttnos og livandi eygum, frágæra væl tekað. David skeitti at mær, sum at hann helt meg skula taka mær av hesi sök.

»Hetta er faðir Doonan«, segði hann. »Hálvur íri, hálv halmimenni. Sjúkrahúslæknin sigur hann vera foddan til at doyggja sum pinslavátt. Hann forkaði eina aðra mynd yvir til mín. Men eg vildi ikki sleppa henni av faðir Doonan. Eg veit ikki, hví hon tók mær so fast, men tað var sum at siggja mann krúpa upp úr kistuni.

»Hvat var honum fyri«, spurdi eg.

»Tað dugi eg ikki at siga tær. So langt kom eg ikki.«

Treiskur helt eg fram. Áhugi mín var vaktur, og David visti tað. »Jamen, hvaðani kom hann?«

»Tað veit eg at siga tær. Hann var einaferð fátækraprestur í New York.«

Eg hugdi at hinari tekningini. Grovar blýantstrikur sýndu mær eitt rukkutt syrgið andlit, ið brá

til lúnskni og varni. David hevði óivað við vilja tekað nakrar strikur at sýna háandi skrikkingar um munnavikarnar. Eg metti hann títt 30-ára aldur — men tað høvdu verið 30 stríggir ár. »Hatta er Harry Frobishere«, segði David. »Tey hildu hann vera australiumann. Hann segði óngantið nakað frá tí. Hvi skuldi hann eisini tað? Við tí, honum hevði verið fyri í livinum, var tað óiva best, at teir sjálvir funnu fram til tað. Hann skuldi sita fýra ár saman við hinum fyrri manndráp. Bardagi í einum verthúsi í New-Caledon, har melanarskeinkjari var dripin. Eg hugsaði ikki teir vistu, hvør ið hevði gjørt tað, men hesir triggir vóru ólagaligir at fáast við, og her bar til at sleppa av við teir, og so vóru teir tiknir á hondum. Teir vóru á veg til Tahiti í flognum til at verða settir inn, og skuldu bert stæða eitt sindur á oynni.« David stæðaði á, innlitt eg reiðiliga hevði fingið skil á tí, helt so blidliga fram: »Fátt kann feigum forðaa, og rætti mær næstu mynd. (Framh.)